

Информация

за

**взрив от хранително заболяване, причинен от Шига токсин-
продуциращи *Escherichia coli* (STEC) O26, свързан с консумация на меки
сирена от сурово краве мляко и с признаци на хемолитично-уремичен
синдром (HUS) при деца
(Франция, март - май 2019 г.)**

Отнася се за взрив, причинен от Шига токсин-продуциращи *Escherichia coli* (STEC) O26, с признаци на хемолитично-уремичен синдром (HUS) при деца, свързан с консумация на меки сирена от сурово краве мляко. В периода от 25 март до 27 май 2019 г., са установени 16 болели, имащи връзка със STEC O26 (със средна възраст: 22 месеца). При проведените интервюта и извършена обратна проследимост (стъпка назад), е установена консумация на сирена от сурово краве мляко, от един производител. При извършената права проследимост (стъпка напред) е установено, че сиренето е разпространено на международния пазар.

Информацията за проучването на случаите във Франция, извършено от екип от експерти ¹, е публикувана на 30 май 2019 г. в *Eurosurveillance* 2019; 24(22).

Установяване на взрива от хранително заболяване

От 25 март до 27 април 2019 г., на здравните власти във Франция са съобщени 19 съмнителни случаи на деца от детските болнични отделения с хемолитично-уремичен синдром (HUS), със съмнение, че са причинени от Шига токсин-продуциращи *Escherichia coli* (STEC), в сравнение с 5-10 случаи за същия период от предходни години. Тринадесет

¹ Jones Gabrielle, Lefèvre Sophie, Donguy Marie-Pierre, Nisavanh Athinna, Terpent Garance, Fougère Erica, Vaissière Emmanuelle, Guinard Anne, Mailles Alexandra, de Valk Henriette, Fila Marc, Tanné Corentin, Le Borgne Caroline, Weill François-Xavier, Bonacorsi Stéphane, Jourdan-Da Silva Nathalie, Mariani-Kurkdjian Patricia. Outbreak of Shiga toxin-producing *Escherichia coli* (STEC) O26 paediatric haemolytic uraemic syndrome (HUS) cases associated with the consumption of soft raw cow's milk cheeses, France, March to May 2019. *Euro Surveill.* 2019; 24(22): pii=1900305. <https://doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2019.24.22.1900305>

от тях са потвърдени като серогрупа O26, чрез пълен геномен секвентен анализ (WGS), проведен за сравняване между щамовете.

Първоначалните епидемиологични проучвания, установяват консумацията на меки сирена от сурово краве мляко (Saint-Félicien и Saint-Marcellin) като обща връзка при осем от тези 13 заболели. При извършената обратна проследимост (чрез карти за лоялни клиенти на супермаркети), при трима от заболелите е установен общ производител (производител А) на тези сирена и въз основа на тази информация, на 27 април 2019 г., френските здравни власти започват тяхното изтегляне от търговската мрежа.

Проучване на взрива от хранително заболяване

Към 27 май 2019 г., разследванията установяват 16 заболели, включващи 14 случая на HUS синдром при деца и два случая с неусложнена диария (едно дете и един възрастен). Продължава проучването и на един съмнителен случай. Засегнатите от взрива (16) са от шест административни района във Франция. Всички заболели деца са на възраст под 5 години; средната възраст на заболелите е 22 месеца (с обхват на възрастовия диапазон от 6 месеца до 63 години). Осем от заболелите са от женски пол. Проявата на симптомите на заболяването е между 31 март (13-та седмица) и 29 април (18-та седмица). Всички заболели с HUS синдром са приети за болнично лечение. На тринадесет от тях е извършено кръвопреливане и/или преливане на тромбоцити, а седем са подложени на хемодиализа. Шест от заболелите са били с неврологични усложнения, като на всички са направени вливания, а на трима от тях – хемодиализа.

Семействата на всички 16 заболели и на съмнителния случай са интервюирани относно възможното им излагане на риск през 10-те дни преди началото на симптомите. Семействата на 16 засегнати (15 потвърдени и един съмнителен случай) съобщават за консумацията на сирене от сурово краве мляко от търговските марки: Saint-Félicien или Saint-Marcellin, от заболелите (12 случая) или от други членове на домакинството (4 случая). За един от заболелите не се съобщава за консумация на тези продукти. За 16-те случаи с потвърдена консумация на тези видове сирене, са проведени разследвания, при които е установена връзка с производител А за 13 от тях (всички обхванати от взрива от хранително заболяване).

Производител А произвежда само сирена с търговските марки: Saint-Félicien и Saint-Marcellin. Към днешна дата не са установени положителни за STEC O26 проби от сирене или мляко. Проучванията все още продължават, включително вземане на проби от сирена и проследяване на веригите за доставки на мляко.

При четирима от заболелите, не се установява консумация на посочените сирена, но такава е имало при членове на семействата им. Това предполага, че заболялото дете може да е било заразено чрез кръстосано замърсяване (чрез ножове, дъска за рязане, ръце и др.). Никой от членовете на семействата не е съобщил за симптоми на заболяване, което показва, че е малко вероятно заболелите да са били заразени чрез пряк контакт – от човек на човек.

Проучванията продължават в опит да се установи причината за възникването на тези случаи (консумация на сирене или други хранителни продукти, нарязани със същите ножове или на същата дъска, ползвана при съмнителните продукти). Само при един от 16-

те случаи се съобщава за друг член на семейството с проява на лека (неусложнена) диария (без извършен анализ на изпражненията).

Микробиологични изследвания

Във Франция наблюдението на STEC се основава на наблюдение на HUS синдром при деца на възраст под 15 години чрез мрежа, с доброволното участие на детски и нефрологични отделения. Всички медицински лаборатории във Франция имат възможност да изпращат проби от изпражнения към съответната лаборатория на Националния референтен център (NRC-RD) за *E. coli* за скрининг на STEC, потвърждение и определяне на серогрупата и вирулентните фактори.

От април 2017 г., изолираните щамове се изпращат във френския Национален референтен център за *Escherichia coli*, *Shigella* и *Salmonella* (NRC-ESS) към Institut Pasteur за пълен геномен секвентен анализ и определяне на групова принадлежност.

Мерки за контрол

Въз основа на първоначалните резултати от епидемиологичните проучвания и извършената проследимост (очакват се резултатите от мултилокусен геномен секвентен анализ (cgMLST) и микробиологичните изпитвания на проби от сирене), на 27 април 2019 г. цялата продукция на заподозрения производител е изтеглена от пазара. Причините за изтеглянето на този ранен етап са: (1) високият процент на интервюираните случаи, докладвали за консумация на тези видове сирене (8 от 13 случая на STEC O26, установени при първоначалното разследване), (2) бързото идентифициране на общ производител на сирената, консумирано от трима от заболялите и (3) тежестта на заболяването при засегнатите хора. Всички партии сирене, произведени от производител А в периода от 1 февруари до 27 април 2019 г., са изтеглени от супермаркетите и магазините за търговия на дребно. Продължават разследванията на съоръженията в обекта на производителя, както и извършването на микробиологични анализи на проби от мляко и сирене.

На 27 април 2019 г., във френската преса е публикувано съобщение за изтеглянето на партидите сирена, като е предоставен списък с търговските им марки. На хората, които все още имат сирене от този производител в дома си, е препоръчано да не го консумират и да го върнат на мястото на покупката. На 2 май 2019 г. е публикувано второ съобщение в пресата, с актуализиран списък на възможните търговски марки от заподозрените продукти. В медиите са разпространени и препоръки за риска от консумация на сирене от сурово мляко при деца, особено за тези на възраст под 5 години.

Информацията за взрива от хранително заболяване е предоставена на международните здравни органи чрез публикувано на 30 април 2019 г. съобщение на платформата EPIS-FWD² на Европейския център за профилактика и контрол на заболяванията (ECDC).

² EPIS-FWD – Информационна система за епидемиологични сведения за пренасяни с храна и вода заболявания и зоонози

Към 27 май 2019 г. , нито една от 13-те страни, които са отговорили, не е докладвала за случаи, свързани с този взрив от хранително заболяване.

При извършената проследимост е установено, че партидите от изтегленото от пазара сирене, са изнесени в държави от и извън Европейския съюз. Информацията за това е публикувана в Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), (RASFF уведомление 2019.1615) и в Международната мрежа на органите по безопасност на храните (INFOSAN) на 30 април 2019 г.. Към 27 май 2019 г., 33 страни са получили информация за разпространението на заподозрените продукти.

По данни от RASFF Consumers portal, към 11.06.2019 г.³, засегнатите партии са реализирани общо в 33 държави, в т.ч. в деветнадесет държави членки на ЕС – Австрия, Белгия, Хърватска, Чешка Република, Дания, Франция, Германия, Унгария, Ирландия, Италия, Литва, Люксембург, Нидерландия, Полша, Португалия, Словения, Испания, Швеция и Обединеното кралство, една държава от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) – Швейцария, и други трети страни.

Няма информация за доставени партии в България.

Заклучение

Този взрив, придружен с хемолитично-уремичен синдром при деца във Франция, е свързан с консумацията на две марки сирена: Saint-Marcellin и Saint-Félicien. Докато случаите на HUS вероятно ще бъдат съобщени на здравните органи чрез националната система за наблюдение, то инфекциите от STEC, които протичат със симптоми на лека (неусложнена) диария, може би няма да бъдат отчетени (без извършен анализ на изпражненията, или без изпратени проби на NRC-RD), поради което броят на случаите свързани с този взрив, може да бъде подценен. Характерното за него е засягането на малки деца и тежестта на заболяването. Тези фактори допринасят за решението за изтегляне на продуктите още в началото на проучването, въпреки очакваните резултати от разследванията.

Своевременното уведомяване за случаите от френската педиатрична система за наблюдение на синдрома HUS, дава възможност за извършване на бързи епидемиологични проучвания, от които е получена важна информация, подпомагаща мерките за контрол. Все още се извършват разследвания и е възможно да постъпят уведомления за допълнителни случаи, тъй като информацията за изземването на продукта е възможно да не е достигнала до някои потребители във Франция или в страни, в които са били внесени продуктите.

През последните 10 години, във Франция са възникнали три взрива от хранителни заболявания, придружени с хемолитично-уремичен синдром, свързани с консумацията на сирене от сурово мляко, включително два взрива през 2018 г., свързани с консумацията на сирене Reblochon. При настоящият взрив, няколко семейства съобщават за консумация на заподозрените видове сирена от членове на семейството, но не и от болните деца. Това предполага, че рискът от кръстосано замърсяване на храните, консумирани от членове на

³ https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/?event=notificationDetail&NOTIF_REFERENCE=2019.1615

семейството и от малки деца, също трябва да бъде взет под внимание по време на разследванията.

Тези взривове от хранителни заболявания подчертават риска при консумация на сирене от сурово мляко, особено за малките деца. Следователно, повишаването на обществената осведоменост за риска е важна превантивна мярка. Във Франция, група от различни експерти, заедно с представители на органите за обществено здравеопазване и безопасност на храните, работи за изграждане на комуникационни стратегии, с цел да се повиши осведомеността на потребителите по отношение на тези рискове.

Източник:

Outbreak of Shiga toxin-producing *Escherichia coli* (STEC) O26 paediatric haemolytic uraemic syndrome (HUS) cases associated with the consumption of soft raw cow's milk cheeses, France, March to May 2019. Euro Surveill. 2019; 24(22): pii=1900305. <https://doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2019.24.22.1900305>
<https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2019.24.22.1900305>

Други информации свързани с биологични опасности в храните, зоонози и актуални проблеми по цялата хранителна верига, са налична на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ): <http://corhv.government.bg> .

ИЗГОТВИЛ:

Д-р Дора Петлова, главен експерт
Дирекция „Комуникация на риска, обучение и Контактен център“, ЦОРХВ
<http://corhv.government.bg/>
25.06.2019 г.